

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

01 Ocak 2022 – 30 Eylül 2022

Ara Dönem Faaliyet Raporu

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.
SPK II-14.1 SAYILI TEBLİĞE İSTİNADEN HAZIRLANMIŞ YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU
01.01.2022-30.09.2022

Tüpraş (“Şirket”) ve bağlı ortaklıklarının (topluca “Grup” olarak adlandırılacaktır) 2022 yılı ilk dokuz aylık faaliyetlerine ilişkin sonuçları gösteren, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanmış, genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlanmış mali tabloları ortaklarımızın bilgilerine sunulmaktadır.

BÖLÜM 1: KURUMSAL BİLGİLER:

Yönetim Kurulu ve Yönetim Kurulu Komiteleri

Tüpraş’ın 30 Mart 2022 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, Yönetim Kurulu Üye sayısı 12 olarak belirlenmiştir. Yönetim Kurulu Üyelerinin görev taksimi 31 Mart 2022 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile yapılmıştır. Şirket’in Yönetim Kurulu Üyeleri aşağıda yer almaktadır:

Adı ve Soyadı	Görevi
Ömer M. Koç	Başkan
Ali Y. Koç	Başkan Vekili
Rahmi M. Koç	Üye
Semahat S. Arsel	Üye
Levent Çakıroğlu	Üye
Erol Memioğlu	Üye
Yağız Eyüboğlu	Üye
Yunus Elitaş	Üye (C Grubu- ÖİB Temsilcisi)
Muharrem Hilmi Kayhan	Bağımsız Üye
Ayşe Canan Ediboğlu	Bağımsız Üye
Kamil Ömer Bozer	Bağımsız Üye
Mehmet Tufan Erginbilgiç	Bağımsız Üye

Şirket Yönetim Kurulu tarafından 22 Nisan 2022 tarihinde, Sermaye Piyasası Kurulu’nun Kurumsal Yönetim Tebliği’nde yer alan hükümler çerçevesinde komite yapısının aşağıdaki şekilde oluşturulmasına karar verilmiştir:

	Denetimden Sorumlu Komite	Kurumsal Yönetim Komitesi	Risk Yönetimi Komitesi
Başkan	Muharrem Hilmi Kayhan	Muharrem Hilmi Kayhan	Ayşe Canan Ediboğlu
Üye	Kamil Ömer Bozer	Yağız Eyüboğlu	Erol Memioğlu
Üye		Doğan Korkmaz	

Ayrıca, Yürütme Komitesi’nin 5 üyeden oluşmasına, Başkanlığına Sayın Mehmet Ömer Koç’un, üyeliklerine Sayın Mustafa Rahmi Koç, Sayın Semahat Sevim Arsel, Sayın Yıldırım Ali Koç ve Sayın Caroline Nicole Koç’un getirilmesine karar verilmiştir. Komitelerin güncel çalışma esasları Şirket’imizin internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

Sermaye

Şirket, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 22.11.1990 tarih ve 886 sayılı izni ile kayıtlı sermaye sistemine geçmiştir.

a. Kayıtlı Sermaye :

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 500.000.000 (beş yüz milyon Türk Lirası) TL olup, her biri 1 (bir) Kuruş itibari değerinde nama yazılı 50.000.000.000 (elli milyar) adet paya bölünmüştür.

Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2021-2025 yılları (beş yıl) için geçerlidir. 2025 yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşamamış olsa dahi, 2025 yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırımı kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulundan izin almak suretiyle genel kuruldan 5 yılı geçmemek üzere yeni bir süre için yetki alınması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda Yönetim Kurulu Kararıyla sermaye artırımı yapılamaz.

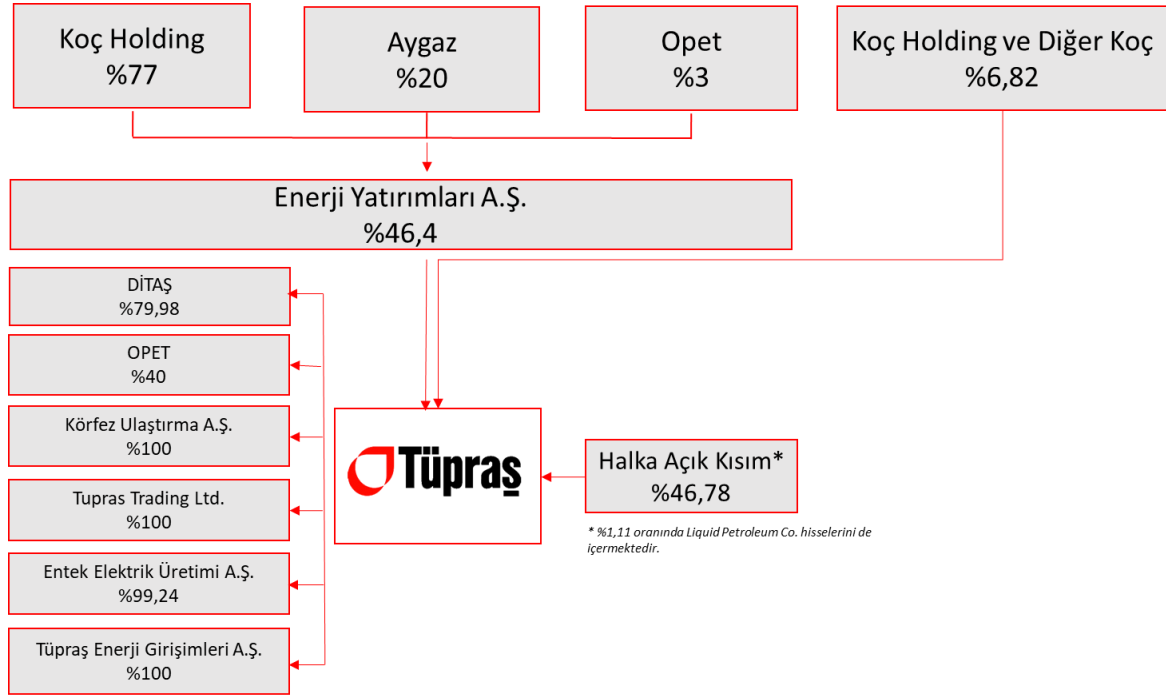
b. Çıkarılmış Sermaye ve Paylar:

Şirketin çıkarılmış sermayesi 275.256.514 TL (İki yüz yetmiş beş milyon iki yüz elli altı bin beş yüz on dört Türk Lirası) olup, söz konusu çıkarılmış sermaye muvazaadan ari şekilde ödenmiştir. Aşağıda gösterildiği şekilde paylar (A) ve (C) Grubu olmak üzere iki gruba ayrılmış olup tamamı nama yazılıdır.

GRUP	SERMAYE TUTARI (TL)	TÜRÜ	PAY ADEDİ
A	275.256.513,99	Nama	27.525.651.399
C	0,01	Nama	1
Toplam	275.256.514,00		27.525.651.400

Ortaklık Yapısı

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na kayıtlıdır. Şirket hisselerinin %46,78'i Borsa İstanbul'da işlem görmektedir. 30 Eylül 2022 tarihi itibarıyla, Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir.

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Palamar ve römorkör hizmeti
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Bakırköy Tankercilik A.Ş. ("Bakırköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karaköy Tankercilik A.Ş. ("Karaköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Çengelköy Tankercilik A.Ş. ("Çengelköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Pendik Tankercilik A.Ş. ("Pendik")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Tuzla Tankercilik A.Ş. ("Tuzla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Göztepe Tankercilik A.Ş. ("Göztepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Ulaştırma A.Ş. ("Körfez")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Tupras Trading Ltd. ("Tupras Trading")	İngiltere	Hava, deniz, kara ve demiryolu taşımacılığı
Entek Elektrik Üretimi A.Ş. ("Entek")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri ticareti
Eltek Elektrik Enerjisi İthalat		Elektrik ve buhar üretimi ve ticareti
İhracat ve Toptan Ticaret A.Ş. ("Eltek")	Türkiye	Elektrik ticareti
Menzelet Kılavuzlu Elektrik		
Üretimi A.Ş. ("Menzelet Kılavuzu")	Türkiye	Elektrik üretimi ve ticareti
Süloğlu Elektrik Üretimi A.Ş. ("Süloğlu")	Türkiye	Elektrik üretimi ve ticareti
Enspire Enerji Yatırımları ve Hizmetleri A.Ş. ("Enspire")	Türkiye	Elektrik üretim tesisi kurma
Tüpraş Enerji Girişimleri A.Ş. ("Tüpraş Ventures")	Türkiye	Teknoloji ve girişim yatırımları

İş Ortaklıkları	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore (*)	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Market ve Akaryakıt İstasyon İşletmeciliği A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti ve perakende
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul
Ayas Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.	Türkiye	Elektrik

(*) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

Çalışan Sayısı ve Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren dönem içerisinde 6.028'dir (31 Aralık 2021 – 5.981).

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve Genel Müdüre doğrudan bağlı olan Direktörler olarak belirlenmiştir. 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 22.220 bin TL'dir (30 Eylül 2021 – 14.497 bin TL). 30 Eylül 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren dönemlerde bu tutarın tamamı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır.

Dönem İçinde Yapılan Esas Sözleşme Değişiklikleri

Yönetim Kurulu'nun Şirket Esas Sözleşmesi'nin "Sermaye" başlıklı 6.maddesi ile "Payların Devri ve Paylar Üzerinde İntifa Hakkı Tesis" başlıklı 7.maddesine ilişkin 25.04.2022 tarihli değişiklik kararı, 25.08.2022 tarihinde gerçekleştirilen Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda onaylanarak, 26.08.2022 tarihi itibarıyla tescil edilmek suretiyle, 01.09.2022 tarih ve 10651 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiştir.

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu

BİST Kurumsal Yönetim Endeksinde yer alan Tüpraş, kurumsal yönetim ve şeffaflık anlayışı çerçevesinde, kurumsal ve bireysel yatırımcılar için gerekli tüm bilgilendirmeleri yasal çerçeveyi dikkate alarak önemle yerine getirmektedir.

SPK'nın "Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar" tebliği kapsamında ve BIST şirketlerinin Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumuna ilişkin olarak, Ekim 2022'de Tüpraş'ın notu 9,65 olarak güncellenmiştir. "Kurumsal Derecelendirme Raporu" Şirketin www.tupras.com.tr internet adresinde yayınlanmaktadır.

Sürdürülebilirlik Yönetimi ve 2022 Yılı Çalışmaları

Tüpraş, sürdürülebilirlik anlayışını destekleyen yeni alanlara yatırım yaparak, rafinerilerini ve elektrik üretim tesislerini daha rekabetçi ve kârlı hale getirmek, dengeli ve çeşitlendirilmiş bir temiz enerji portföyüne sahip olmak ve lider karbon nötr enerji şirketine dönüşmek amacıyla "Stratejik Dönüşüm Planı"nı 24 Kasım 2021'de açıklamıştır.

Dönüşüm planının bir parçası olarak; 2017 yılı baz alınmak suretiyle üretim faaliyetlerinden kaynaklanan Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarının 2030 yılında %27 oranında, 2035 yılında %35 oranında, 2040 yılında %49 oranında azaltılması, 2050 yılında ise emisyonların tamamının eliminasyonu hedeflenmektedir. 2021 yılı itibarıyla baz yıl seviyesine göre %18'lik bir Kapsam 1 ve 2 emisyon azaltım seviyesine ulaşılmış olup faaliyetler konulan hedefler ile uyumlu bir şekilde devam etmektedir.

Şirket, Stratejik Dönüşüm Planı kapsamında, gelecekteki dört iş odağından biri olan “biyoyakıtlar” alanına yönelik olarak, İzmir rafinerisinde atık bitkisel ve hayvansal yağlardan biyoyakıt üretmek için harekete geçmiştir. Sürdürülebilir havacılık yakıtı üretiminde UOP Ecofining teknolojisinin kullanımı için dünyanın önde gelen şirketlerinden Honeywell ile lisans anlaşması imzalanmıştır. Kurulması planlanan tesiste; günde yaklaşık 8 bin 300 varil atık ham maddeyi sürdürülebilir havacılık yakıtına (SAF), yenilenebilir dizele ve diğer ürünlere dönüştürme planlanmaktadır.

Stratejik Dönüşüm Planı kapsamında 25 Ağustos 2022 tarihinde gerçekleştirilen Olağanüstü Genel Kurul'da Entek Elektrik hisselerinin, Aygaz A.Ş. ve Koç Holding A.Ş.'den kısmi bölünme yoluyla devralınması ortaklar tarafından onaylanmıştır. Entek'in sahip olduğu mevcut kurulu yenilenebilir elektrik kapasitesinin yanı sıra Kırıkkale Rafinerisi'nde Haziran 2023'te devreye alınması planlanan 12,58 MW kapasiteli Güneş Enerjisi Santrali yapım sözleşmesi Eylül ayında imzalanmıştır. Ayrıca ilgili mevzuatın değişmesi sonrasında ilave 54,42 MW kapasite için başvuru yapılmıştır. İzmir Rafinerisinde 1,24 MW kapasiteli Güneş Enerjisi Santrali 2024 yılı ikinci çeyrekte, 12,6 MW kapasiteli Rüzgar Enerjisi Santralinin ise 2024 üçüncü çeyrekte tamamlanması planlanmaktadır. Batman Rafinerisinde ise 5,0 MW kapasiteli Güneş Enerjisi Santrali için başvuru yapılmıştır.

SPK'nın Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'nde yer alan ilkeleri ile örtüşen Tüpraş'ın sürdürülebilirlik uygulamaları, www.tupras.com.tr adresinde yayınlanmış olan Faaliyet Raporu ve Sürdürülebilirlik Raporunda açıklanmıştır.

BÖLÜM 2: RAFİNAJ SEKTÖRÜ VE ŞİRKETİN FAALİYETLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Sektördeki Gelişmeler

2022 yılının üçüncü çeyrek döneminde petrol ürünleri talebi 2021 yılı üçüncü çeyrek döneminin 1,2 mn v/g üzerinde gerçekleşmiştir. Toplam talep 100 mn v/g olurken, arz talebin 1,2 mn v/g altında 98,8 mn v/g olmuştur.

2022 yılının üçüncü çeyreğinin başında Dated Brent ham petrol fiyatı OPEC+'ın Eylül üretim artışını öne çekmesinin yanı sıra artan resesyon kaygılarına bağlı olarak dalgalı ve aşağı yönlü bir seyir izlemiş ancak canlı Asya talebinin yanı sıra Kazakistan ve Rusya başta olmak üzere OPEC+'nın üretim artışının hedeflerin gerisinde kalması ve OPEC+'ın kesintiye gidebileceğine yönelik beklentiler bu düşüşü sınırlamıştır. Açıklanan nedenlere bağlı olarak Temmuz ayına 122 \$/v seviyesinde başlayan Brent ham petrol fiyatı Eylül sonunda 90 \$/v seviyelerine gelmiştir.

Ürün marjlarında ise Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle bozulan arz dengesi orta distilat marjlarını desteklemeye devam etmiştir. Bu dönemde Tüpraş net rafineri marjı 14,86 \$/v seviyesinde gerçekleşmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu verilerine göre, 2022 yılı ilk sekiz aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre Türkiye'de benzin tüketimi %14,8 artışla 2,1 milyon ton, motorin talebi ise %5,9 azalışla 15,9 milyon ton gerçekleşmiştir.

Operasyonel Bilgiler

2022 yılının ilk dokuz aylık döneminde talepteki artışa paralel olarak %94 kapasite kullanımı gerçekleştirilmiştir. Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere; toplam 21,2 milyon ton ham petrol ve yarı mamul şarja verilmiş, 20,1 milyon ton satılabilir ürün üretilmiş, RUP duruşuna bağlı beyaz ürün verimi ise %79,3 seviyesinde gerçekleştirilmiştir.

İşlenen Ham Petrol	2021 (9A)	2022 (9A)	Fark
Toplam Şarj (bin ton)	18.913	21.191	2.278,0
Beyaz Ürün Verimi	82,0	79,3	-2,72
API	31,3	31,2	-0,09
Kapasite Kullanımı %	84,1	94,2	10,12

Üretim (1000 ton)	2021 (9A)	2022 (9A)	Fark	
LPG	602	679	77	13%
Nafta/Benzinler	3.959	4.483	524	13%
Jet Yakıtı/Gazyağı	2.188	2.864	676	31%
Motorin	7.775	7.675	-100	-1%
Orta Distilat	9.963	10.539	576	6%
Fuel Oiller	566	1.315	749	132%
Bitümler	1.448	1.789	341	24%
Diğer	1.508	1.260	-249	-16%
Toplam	18.046	20.064	2018	11%

İlk dokuz aylık dönemde geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre 1,5 milyon ton artışla 17,2 milyon tonu yurt içi, toplam 2,5 milyon ton artışla 22,3 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

Satışlar (1000 ton)	2021 (9A)	2022 (9A)	Fark	
LPG	629	625	-4	-1%
Nafta	196	52	-144	-73%
Benzinler	2.061	2.378	317	15%
Jet Yakıtı	2.154	2.748	595	28%
Motorin	8.180	8.991	811	10%
Orta Distilat	10.334	11.739	1.405	14%
Fuel Oiller	260	353	93	36%
Bitümler	1.164	1.033	-131	-11%
Diğer	747	705	-42	-6%
Askeri Ürünler	321	316	-5	-2%
Yurtiçi Satış	15.713	17.201	1.489	9%
İhracat	3.445	4.824	1.379	40%
Transit Satışlar	629	287	-342	-54%
Genel Toplam	19.787	22.312	2.525	13%

OPET

OPET, Türkiye'de 1.240'ı OPET, 611'i Sunpet olmak üzere toplamda 1.851 istasyonu ve beş farklı terminalinde toplam 1.069 bin m3'lük depolama kapasitesi ile akaryakıt dağıtım sektöründe önemli bir konumdadır.

Sektördeki pazar payını ve istasyon ağını her geçen gün artıran OPET Türkiye'de akaryakıt dağıtım sektöründe tüketicinin ilk tercihi olma temel hedef ve prensibiyle hareket etmektedir. OPET, Türkiye tüketiminde en son açıklanan veriler olan Ağustos sonu itibariyle beyaz ürünlerde %18,87, siyah ürünlerde ise %25,74 olmak üzere toplam %18,79 pazar payına sahiptir.

Ditaş

Ditaş, Tüpraş'ın ham petrol ve petrol ürünlerinin yurtiçi ve yurtdışında denizyolu ile taşınması operasyonunu yürütmenin yanı sıra, aktiflerindeki tankerleri zaman esaslı ya da tek sefer esaslı olarak kiraya vermekte, kiraladığı tankerlerin işletmeciliğini yapmakta, limanlarda terminal hizmetleri vermekte ve sektörde faaliyet gösteren firmalara aracılık ve acentelik hizmetleri vermektedir.

Ditaş faaliyetlerini toplam 314.906 DWT'luk iki ham petrol tankeri, 61.450 DWT'luk 4 asfalt tankeri, 166.523 DWT'luk 8 petrol/petrol ürünü tankeri ve Tüpraş'ın İzmit ile Aliağa limanlarında ihtiyaç duyulan römorkörcülük ve palamar hizmetleri için 12 adet römorkör, 7 adet palamar botu, 3 adet servis botu ve 1 adet pilot botu ile sürdürmektedir.

Hong Kong siciline kayıtlı OCEAN ANGEL isimli, 2017 yapımı, 6.600 DWT'luk Tanker 30.06.2022 tarihinde satın alınmış olup, T.Cumhuriyet adı verilmiştir. Tanker Ağustos ayında 2 seferini tamamlamıştır.

Ditaş, 2022 yılı ilk dokuz aylık dönemde 8,4 milyon ton ham petrol ve 4,7 milyon ton petrol ürünü taşıması yapmıştır. Ham petrol taşımalarının %96,8'i, petrol ürünü taşımalarının ise %96,3'ü Şirket rafinerileri ihtiyacı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Ditaş, 2022 yılı üçüncü çeyreğinde toplam ürün taşımalarının %1,0'ini THY Opet, %2,7'sini ise diğer dağıtım kuruluşları adına yapmıştır. Ayrıca, İzmit ve İzmir terminallerinde toplam 79 adet gemiye denetim, 246 gemiye loading master (yük operasyon kaptanlığı) hizmeti sunulmuştur.

Körfez Ulaştırma

Büyüyen filosu ile Şirket'e artan oranda lojistik avantaj ve kolaylık sağlayan, Türkiye'nin ilk özel demiryolu tren işletmecisi Körfez Ulaştırma, hisselerinin tamamı Tüpraş'a ait olarak kurulmuş ve 2017 Aralık itibarıyla Demiryolu Tren İşletmecisi (DTİ) yetkisi ile faaliyetlerine başlamıştır.

Körfez Ulaştırma, 2022 ilk dokuz ayda 5 adet dizel ve 7 adet dual hibrit olmak üzere toplam 12 lokomotif ve 519 adet akaryakıt vagonu ve 35 adet platform vagonu olmak üzere toplam 554 adet vagon ile seferlerini sürdürmüştür.

Şirket, DTİ faaliyetlerinin yanı sıra, İzmit-Kırıkkale ve Kırıkkale-Mersin-Batman hattındaki akaryakıt taşımalarını ve Sivas-İskenderun hattında Haziran 2020'de başlatılan demir cevheri taşımalarını da organizatörlük belgesi ve sıfatıyla gerçekleştirmektedir. Tüpraş DAP taşımaları kapsamında İzmit-Ankara Güvercinlik tesisi arasında 3 şirkete motorin taşınması yapılmaktadır.

2022 ilk dokuz ayda, 1.840 bin akaryakıt ve ara ürün taşıyan Körfez Ulaştırma, bu miktarın %100'ünü kendi trenleri ile gerçekleştirmiştir. Körfez Ulaştırma'nın organizatörlük rolü ile taşıdığı demir cevheri miktarı ise bu dönemde 172 bin ton olmuştur.

Tupras Trading

Şirket'in %100 iştiraki olan ve merkezi Londra'da bulunan Tupras Trading temel amacı piyasa fırsatlarını değerlendirerek Şirket'in ticari yetkinliklerini daha üst seviyeye taşımaktır.

2018 yılında Londra Ticaret Ofisi olarak faaliyetlerine başlayan Tupras Trading, fuel oil, hafif ve orta distilat ürünlerinin ticaretine ek olarak ham petrol ve türev masası ile Şirket'in faaliyetlerine olumlu katkısını sürdürmektedir.

Tupras Trading tarafından kullanılan ihale yöntemine ek olarak bire bir müzakere yönteminin de kullanılmasıyla fiyat optimizasyonu ve ayrıca ithalatın FOB, ihracatın CIF bazına çevrilmesi suretiyle navlun optimizasyonu amaçlanmaktadır. Öte yandan piyasada ortaya çıkan coğrafi arbitraj fırsatları yakalanmakta, müşteri ve tedarik çeşitliliği sağlanmaktadır.

Yılın ilk yarısında Rusya-Ukrayna savaşı kaynaklı gelişmeler nedeniyle ham petrol ve ürün piyasalarında tedarik riski artarken, fiyat volatilitesi yükselmiştir. Tupras Trading'in sağladığı ticari esneklik ile rafineri ürünleri değer maksimizasyonu önceliklendirilerek pazarlanırken, rafinerilerin ihtiyaç duyduğu ara ürün ve spot ham petrol tedariği kesintiye uğramadan sağlanmıştır. Ayrıca, rafineri sisteminin optimizasyonuna ek olarak üçüncü parti ticaretinin de desteğiyle Şirket'in ticari faaliyetlerine katkı sağlanmıştır.

2022 yılının ilk dokuz ayında fuel oil, hafif ve orta distilat olmak üzere yaklaşık 6,4 milyon ton ürün ticareti ve rafineriler için 8,3 milyon ton spot ham petrol bağlantısı Tupras Trading aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Entek Elektrik

Tüpraş'ın %99,24 oranında payına sahip olduğu, elektrik üretimi konusunda faaliyet gösteren Entek Elektrik Üretimi A.Ş. ("Entek"), Kahramanmaraş, Karaman, Samsun ve Mersin'de yer alan 264 MW'lık sekiz adet HES, Edirne ilinde bulunan Ağustos 2022'de lisans tadili ile 66 MW'lık elektriksel kurulu güce ulaşan RES ve Kocaeli'nde bulunan 112 MW'lık doğal gaz çevrim santrali ile yenilenebilir enerjide 330 MW olmak üzere, toplamda 442 MW elektriksel kurulu güce sahiptir.

Entek Elektrik, Elektrikli Araç şarj istasyonlarının Türkiye'de yayılımı için kurulmuş olan Koç Topluluğu şirketlerinden WAT Mobilite Çözümleri Teknoloji ve Ticaret A.Ş.'nin Mayıs 2022'de %10 ortağı olmuştur.

Türkiye'nin toplam elektrik üretiminin ilk dokuz ayda yaklaşık %32'si kömür ve linyit, %23'ü hidroelektrik, %22'si doğalgaz, %19'u jeotermal, rüzgar ve güneş santralleri, kalan %4'ü ise diğer santraller aracılığı ile karşılanmıştır. 2022'nin ilk dokuz ayında Türkiye'nin toplam elektrik tüketimi 251 TWh'tir. Bu tüketimin yaklaşık %44'ü yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanmıştır. 2021 sonunda 100 GW olan toplam kurulu güç, 2022 Eylül sonunda 102 GW'a ulaşmıştır ve bu kapasitenin %54'ünü yenilenebilir enerji kaynakları oluşturmaktadır.

Elektrik piyasası için önem arz eden Kaynak Bazlı Destekleme Mekanizması 1 Nisan 2022 tarihi itibarıyla uygulamaya geçmiştir. Devreye giren mekanizma kapsamında ithal ve yerli kaynaklar için ayrı ayrı olmak üzere Azami Uzlaştırma Fiyatı (AUF) belirlenmiş ve kaynak bazlı tavan fiyat uygulamasına başlanmış olup, 1 Ekim 2022 tarihli EPDK Kurul kararı ile mekanizmanın 6 ay daha devam edeceği açıklanmıştır.

Entek'in yenilenebilir santrallerinden, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması (YEKDEM) dahilinde olmayan Damlapınar, Kepezkaya, Kumköy, Azmak ve Menzelet tesislerinde yılın ilk 9 ayında toplam 638 GWh üretim gerçekleştirilmiştir. YEKDEM'e tabi Süloğlu Rüzgar Santrali ve Kılavuzlu

Hidroelektrik Santralleri'nde ise yılın ilk 9 ayında toplam 331 GWh üretim gerçekleştirilerek toplamda 969 GWh sıfır karbonlu elektrik üretimi gerçekleştirilmiştir.

Üretim (GWh)	2021 (9A)	2022 (9A)	Fark
Azmak I-II ve Kirpilik HES	48	34	-14
Damlapınar HES	42	49	7
Kepezkaya HES	54	75	21
Kılavuzlu HES	160	159	-1
Kumköy HES	34	48	14
Menzelet HES	420	431	12
Süloğlu RES *	146	172	25
Toplam	904	969	64

Üretim (GWh)	2021 (9A)	2022 (9A)	Fark
YEKDEM *	341	331	-10
Diğer (PTF, AUF ve diğer)	564	638	74
Toplam	904	969	64

* Süloğlu RES, 4 Ağustos 2021 itibarıyla Entek bünyesine katılmış olup, tabloya satın alım öncesi üretim verisi de dahil edilmiştir.

Direkt bağlı bara müşterilerine elektrik ve buhar satışı gerçekleştirilirken, spot elektrik piyasaları ile yan hizmetler piyasasında da faaliyet gösteren Kocaeli Doğalgaz Santrali'nin müşterilerine tedarik edilen elektrik fiyatları PTF ve YEKDEM'e endeksli olup, buhar fiyatları doğal gaz fiyatına endekslidir. Doğal gazın PTF'ye, PTF'nin de yan hizmetler fiyatlarına ve YEKDEM fiyatına etkisi Doğalgaz Santralini fiyat dalgalanmalarına karşı korumaktadır.

Tüpraş Enerji Girişimleri A.Ş. "Tüpraş Ventures"

Tüpraş açık inovasyon çalışmaları kapsamında; Şirket içindeki her türlü operasyonel ihtiyaç için yenilikçi çözümler bularak çözümlerin erken benimseyicisi olmayı ve enerji dönüşüm kapsamında yeni büyüme alanları için stratejik ortaklıklar kurmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda son yıllarda ulusal ve uluslararası pek çok girişimle yoğun iş birliği süreçleri yürütülmüş, yurtiçi ve yurtdışı startup programlarına katılım gösterilmiştir.

Açık inovasyon çalışmaları kapsamında Tüpraş, doğrudan startaplara yatırım yapılması için Eylül 2022'de Tüpraş Ventures'ı 100% Tüpraş iştiraki olarak kurmuştur. Tüpraş Enerji Girişimleri A.Ş. "Tüpraş Ventures"; biyobazlı ürünler, hidrojen, sıfır karbon elektrik, karbon yönetimi gibi öncelikli konular ve bu konularla ilgili yan sektörler başta olmak üzere, her türlü akıllı bilişim teknolojileri, endüstri 4.0, yeşil enerji ve doğal kaynaklar, enerji verimliliği, çevre ve geri dönüşüm, atık yönetimi, robotik çözüm teknolojileri alanlarındaki yurtiçi ve yurtdışı teknoloji girişimlerine yatırım yapmak amacıyla kurulmuştur.

Tüpraş, Emerald Technology Ventures girişim sermayesi fonunun da 2020'den beri yatırımcısıdır.

Yatırım

Grup, ülkemizin enerji ihtiyacının karşılaşmasında stratejik öneminin bilincinde olarak, 2022 yılı ilk dokuz ayda modernizasyon ve enerji verimliliği konularında projelerini sürdürerek 100,7 milyon dolar (74,5 milyon dolar rafinaj) yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. 2022 yılı ilk dokuz ayda yapılan yatırım harcamasının yaklaşık %52'si sürdürülebilirlik odaklı yatırım harcamalarını kapsamaktadır.

Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri

Tüpraş Ar-Ge Merkezi çalışma alanlarında 1 Avrupa Birliği 7. Çerçeve projesi, iki EUREKA projesi, beş Avrupa Birliği Ufuk 2020 projesi, bir TÜBİTAK ARDEB 1003 projesi, yirmi dokuz TÜBİTAK TEYDEB 1501 projesi, bir ITEA3 etiketli TÜBİTAK TEYDEB 1509 projesi ve bir TÜBİTAK 1707 projesi tamamlanmıştır. Mevcut durum itibarıyla bir TÜBİTAK ARDEB 1003 projesi, bir TÜBİTAK ARDEB 1005 projesi, on iki Avrupa Birliği Ufuk 2020 projesi ve iki Avrupa Birliği Ufuk Avrupa projesinde yer almaktadır. Tüpraş; TÜBİTAK ve AB fonlarınca onaylanmış projelerinin yanı sıra, on yedi projeyi de öz kaynaklarıyla yürütmektedir.

Bilim ve yenilik faaliyetlerinin desteklenmesi hedefiyle 2021 yılında açılan Avrupa Birliği 9. Çerçeve Programı Ufuk Avrupa kapsamında 10 adet proje başvurusu yapılmıştır. 2050'ye kadar karbon nötr olma hedefimize yönelik olarak, yeşil hidrojen ekosistemi oluşturmak ve farklı alanlarda kullanımı ile yaygınlaşmasını sağlamak için, yeşil hidrojen değer zincirinin üretimden, taşımaya, depolamaya ve son kullanıma uzanan tüm unsurlarını kapsayan ve Türkiye'nin ilk yeşil hidrojen vadisi olma amacıyla kurgulanan ETERNITY projesinin başvurusu tamamlanmıştır. Su ekosisteminde koordinasyon ve iş birliğini geliştirmeyi, performans ve rekabetçiliği arttırmayı ve su konusundaki global problemlerin çözümüne katkı sağlamayı amaçlayan Water Europe (WE) üyesi olunmuştur.

Ar-Ge Merkezi'nin faaliyete geçmesinden bu yana yapılan toplam patent başvurusu sayısı; 73'ü ulusal, 30'u uluslararası olmak üzere 103'e ulaşmıştır. Tüpraş 2022 yılının başından itibaren 17 adet uluslararası ve ulusal bilimsel yayına imza atmış, böylece faaliyete geçmesinden bu yana bilimsel yayın sayısı 355 olmuştur.

Finansal Veriler

Petrol ürünlerine olan talepteki artış ve arz kısıntılarına bağlı artan marjların katkısıyla, ilk dokuz aylık dönemde 29,3 milyar TL faaliyet karı elde edilmiş, öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen OPET Petrolcülük A.Ş. ve yatırımlardan gelen 0,7 milyar TL karın ve 4,2 milyar TL net finansman giderinin etkisiyle, toplamda 25,8 milyar TL vergi öncesi konsolide kar gerçekleşmiş ve 2,1 milyar TL vergi gideri sonrası 23,5 milyar TL net dönem karı kaydedilmiştir.

Küresel volatilitenin arttığı bu dönemde, Tüpraş disiplinli ve etkin finansman politikaları ile bilanço yönetimine devam etmiş, finansal performans rasyoları güçlü seviyelerini sürdürmüştür. Önümüzdeki dönemde de Şirket'in operasyonlarını destekleyecek şekilde güçlü bilançonun devamlılığını hedefleyen etkin finansman yönetimi esas olmaya devam edecektir.

ÖZET BİLANÇO (Bin TL)	31 Ara 2020	31 Ara 2021	30 Eylül 2021	30 Eylül 2022
Dönen varlıklar	31.281.757	66.515.384	50.207.196	121.808.910
Duran varlıklar	32.332.472	39.741.727	34.157.572	42.678.242
Toplam Varlıklar	63.614.229	106.257.111	84.364.768	164.487.152

Kısa Vadeli Yükümlülükler	28.766.431	64.828.702	49.732.013	94.697.677
Uzun Vadeli Yükümlülükler	21.922.365	22.347.409	19.455.610	23.887.889
Ana Ortaklığa Ait Özsermaye	12.697.579	18.808.958	14.909.203	45.481.517
Azinlık Payları	227.854	272.042	267.942	418.802
Toplam Kaynaklar	63.614.229	106.257.111	84.364.768	164.485.885

ÖZET GELİR TABLOSU (Bin TL)	31 Ara 2020	31 Ara 2021	30 Eylül 2021	30 Eylül 2022
Net Satışlar	64.500.660	152.492.019	95.599.650	365.738.864
Brüt Kar	2.153.962	15.860.041	7.886.426	43.310.683
Esas Faaliyet Karı	-293.070	776.561	3.769.972	29.324.717
FVAÖK	934.426	14.067.164	6.725.378	39.221.151
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı/(zararı)	-3.627.105	2.358.355	1.678.928	25.759.134
Dönem Karı (Ana Ortaklık Payları)	-2.349.183	3.494.837	2.070.946	23.456.118
Dönem Karı (Azinlık Payları)	71.691	118.387	65.465	161.515

ÖNEMLİ ORANLAR	31 Ara 2020	31 Ara 2021	30 Eylül 2021	30 Eylül 2022
Özsermaye Getirisi (%) (Ana Ortaklık)	-35,53	42,47	43,97	127,71
Cari Oran	1,09	1,03	1,01	1,29
Hisse Başına Kar	-9,38	13,96	8,27	93,67

Bilanço Tarihinden Sonra Meydana Gelen Önemli Husus ve Gelişmeler

Yoktur.

Şirketin Risk Yönetim Politikası

Tüpraş'ta, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği doğrultusunda 28 Temmuz 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Risk Yönetimi Komitesi kurulmuştur. Tüpraş Risk Yönetim Komitesi, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesine uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla, Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Komitenin başkanlığını Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Ayşe Canan Ediboğlu, Üyeliğini Yönetim Kurulu Üyesi Erol Memioğlu sürdürmektedir.

Tüpraş'ta risk yönetiminin temelinde yatan felsefe, varlıkların değerlerinin korunması, teknik emniyet, işletme güvenirliliği ve sürdürülebilirlik esaslarına dayanmaktadır. Risk yönetiminde her alandaki potansiyel riskleri öngörebilmek, değerlendirmek, yönetmek, izlemek ve gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metotlar benimsenmiştir.

Tüpraş'ın maruz kaldığı başlıca riskler; tehlike ve çevre riskleri, finansal riskler, ticari riskler, operasyonel riskler, stratejik riskler, uyum ve yasal riskler, itibar riskleri olmak üzere toplam yedi ana başlık altında takip edilmektedir.

Şirket'in faaliyetleri gereği bulundurduğu ham petrol ve ürün stokları, uluslararası piyasalarda belirlenen fiyatlarla değerlendirilmektedir. Ham petrol alım anlaşmalarının önemli bir kısmında ileri tarihli fiyatlandırma mekanizması kullanılarak stok fiyat riski büyük ölçüde bertaraf edilmektedir. Riske maruz stoklar fiyat riskinden korunmak amacıyla finansal enstrümanlar kullanılarak hedge edilmektedir. Ayrıca ürün marjlarında hedeflenen karlılığı koruma amaçlı Risk Politikası çerçevesinde ve piyasa koşulları imkan verdiği ölçüde türev enstrümanlarla hedge işlemi yapılmaktadır.

İç Kontrol Sistemi ve İç Denetim

Tüpraş'ta denetim faaliyetleri, temelini Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş Etik İlkeleri'nin oluşturduğu proaktif bir metodoloji takip edilerek Tüpraş Risk Yönetimi ve Denetim Birimi'nin uzman ekibi tarafından mali, operasyonel, risk, süreç, yasal uyum, iş etiği ve suistimal ana başlıklarında, yıllar itibarıyla risk odaklı yaklaşımla belirlenmiş süreç ve konular üzerinden yürütülmektedir.

Tüpraş'ın faaliyet ve hizmetlerinin etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesini, muhasebe ve mali raporlama sisteminden sağlanan ve konsolide finansal tablolarda kullanılan bilgilerin bütünlüğünü, tutarlılığını, güvenilirliğini, zamanında elde edilebilirliğini ve güvenliğini sağlamak amacıyla devamlı olarak gerçekleştirilen iç kontroller sırasında oluşan tespitler Şirket Yönetimi ile paylaşmakta, birimlerin alacağı aksiyonlar ve hangi aşamada oldukları sistemli bir şekilde takip edilerek süreçlerin iyileştirilmesine yönelik çalışmalara eşlik edilmektedir.

Öngörüler

2022 2.çeyrek dönemde açıkladığımız hedeflerimizde bir değişiklik olmayıp, Tüpraş net rafineri marjı 13-14 ABD doları/varil, %90-95 kapasite kullanımı ile yaklaşık 26 – 27 milyon ton üretim ve 28 – 29 milyon ton toplam satış hacmi güncelliğini korumaktadır.

2022 yılında toplam yatırım beklentisi ise ~200 milyon USD'dir. Tüpraş yatırımlarının yaklaşık %45'i enerji verimliliği ve çevre projeleri olmak üzere sürdürülebilirlik odaklıdır.